

**Σ'** ένα παλαιό περιοδικό, διαβάζουμε ένα σημείωμα του Βλάση Γαβριηλίδη, για την τέχνη της ηθοποιίας. Σημειώνουμε μία παράγραφο από τον ύμνον αυτόν : «Υψίστη τέχνη ή ηθοποιία, ύψηλοτέρα ακόμα δύνამις ή κατοχή της τέχνης αυτής. Τò ποίημα, τò άγαλμα, ó πίναξ, ή συμφωνία, δημιουργήματα άποσούμενα από της χειρός του ανθρώπου αλλά ή ηθοποιία δημιουργία του ανθρώπου εις άνθρωπον!...»

Άξία ιέρεια της τέχνης αυτής στο θέατρό μας, ή Έλλη Λαμπέτη. Έζητήσαμε να την συναντήσουμε. Μας δέχθηκε με καλωσύνη στο φιλόξενο, ζεστό καμαρίνι της. Η ευγένειά της και ή πρόσχαρη διάθεσίς της μας έγοήτευσε.

Επιδιώξαμε να άποσάσουμε την γνώμη της για τόν τρόπο πού αντιμετώπιζει την τέχνη, τò κοινό, τούς ρόλους της. Τò πρώτο πού μας έκανε έντύπωση ήταν πώς ή έκλεκτή μας ηθοποιός αντιμετώπιζει τò επάγγελμά της σαν κοινωνικό λειτούργημα. Οί ματαιοδοξίες, οί φιλαρέσκειες, οί φιλοδοξίες της αυτοπροβολής έδω δέν βρήκαν πρόσφορο έδαφος να ριζώσουν. Μιά ύπηρεσία προς τò κοινό! Ψυχαγωγός της όλότητας πού την δύναμη και την έμπνευσή της την άντλεί από τούτον τόν ύψηλό σκοπό. Όχι ή χαρά τών χειροκροτημάτων, της άποθεώσεως αλλά ή τυραννική έγνοια τού τί προσφέρει στον τελευταίον θεατή της παραστάσεως. Μας είπε χαρακτηριστικά ή κ. Λαμπέτη, ότι μία από τις φορές, πού λίγο κακοδιάθετη, αισθανόταν ότι είναι αδύνατο να έρμηνεύση ίκανοποιητικά την Πέψυ, άπλως τò βλέμμα ενός μικρού κοριτσιού στην πρώτη γραμμή την έκανε, θέλοντας να τò ευχαριστήσει, να παίξη άπειρες φορές καλύτερα.

«Τò κοινό», μας είπε ακόμα, «είναι ένας τεράστιος παράγων. Άνάλογα με τις αντιδράσεις του μπορεί ένας ηθοποιός να καταλάβη άν «έφθασε κάτω» (όπως λέγεται στη θεατρική γλώσσα) ή όχι. Και είναι αδυναμία δική του άν δεν τραβήξη τò θεατή τόσο, ώστε να μαγνητισθ ή και τò ελάχιστο μόριο τού κορμιού του». Με τὰ λόγια αυτά θυμόμαστε την βαθύτερη έννοια της λέξεως «ψυχαγωγία» πού δέν σημαίνει διασκέδασις άπλη αλλά κάτι δυνατώτερο! Ό ηθοποιός άγει, φέρει την ψυχή τού θεατού.

Ένα άλλο πρόβλημα είναι άν και κατά πόσο πρέπει να παρεμβαίνη ή άτομική ζωή τού καλλιτέχνη εις την έρμηνεία ενός ρόλου. Ζητήσαμε την γνώμη της κ. Λαμπέτη.

«Άλλοίμονο», είπε, «άν την συγκίνηση πού πρέπει να νοιώση ό ηθοποιός μια στιγμή, την πετυχαίνει σκεπτόμενος δικές του έμπειρίες. Άφου βυθισθ ή μέσα στο ρόλο του, πρέπει να έρθη στη θέση τού ανθρώπου πού ύποδύεται και μέσα από τὰ ίδια τὰ περιστατικά να άντλήση την συγκίνηση, τή χαρά ή τή λύπη του. Άπό την άλλη μεριά, τò συναίσθημα, αυτό πού δημιουργείται μέσα του πάντοτε πρέπει να τò χαλιναγωγή, ώστε ποτέ να μην τόν παρασύρη. Να είναι αυτούσιο μέν, αλλά να εκφράζεται με τὰ τεχνικά πιά μέσα τού ηθοποιού. Όταν π.χ. πρέπει να λεχθ ή κάτι ψιθυριστά, από τή μια μεριά πρέπει ό ηθοποιός να βρίσκεται σ' αυτή τή διάθεση, από την άλλη όμως, πρέπει τὰ λεγόμενά του να άκουσθούν από όλους. Όταν κάποιος βρεθ ή πάνω στο σανίδι τότε δέν είναι μόνος. Συνδιαλέγεται με τούς συναδέλφους του και με τò κοινό».

Στην έρώτησή μας ποιός ρόλος της άρεσε πιό πολύ μας άπήντησε : «Η Πέψυ. Ίσως γιατί είναι και πιό πρόσφατο έργο, αλλά πιό πολύ γιατί άγάπησα τò σύνθετο τού χαρακτήρος της».

Αὐτὰ μᾶς εἶπε ἡ κ. Λαμπέτη. Ἡ ὥρα δυστυχῶς ἦταν λιγοστή· σὲ λίγο θὰ ἄρχιζε ἡ παράστασις καὶ ἔτσι ἔπρεπε νὰ φύγουμε. Χαρήκαμε πολὺ αὐτὴ τὴ συζήτηση μαζί της. Ἐνα πρᾶγμα μᾶς ἔκανε ιδιαίτερη ἐντύπωση : ἡ ἀγάπη της γιὰ τὸ θέατρο γενικὰ καὶ γιὰ κάθε ρόλο χωριστὰ ποὺ ἔχει ἐρμηνεύσει.

Κι' ἄς ἦταν λίγη ἡ ὥρα ποὺ συζητήσαμε μαζί της — διδαχτήκαμε καὶ μάθαμε πάρα πολλά.

Γι' αὐτὸ τὴν εὐχαριστοῦμε ἀκόμη μιὰ φορὰ ποῦχε τὴν καλωσύνη νὰ μᾶς δεχθῆ.

Λούκα Κατσέλη

Ε2